

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๖๔๕-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที ๕ เดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๗ หน้า ๗ มูลค่าข่าว ๕๑๓,๑๓๕.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

เจาะวงการ 'ศึกษา-สงฆ์' ร่วมเดินหน้า 'ปฏิรูป' สังคมไทย

๖๖ แม้ประเทศไทยจะพยายามเดินหน้า "ปฏิรูปการศึกษา" มาแล้วถึง 2 ครั้ง 2 คราแล้ว แต่ดูเหมือน "คุณภาพ" การศึกษากลับไปไม่ถึงไหน ในทางกลับกัน...คุณภาพการศึกษาไทยกลับยิ่ง "ตกต่ำ" หรือ "ย่ำแย่" ลงเรื่อยๆ ซึ่งสวนทางกับการที่ กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) เป็นหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณสูงสุดของประเทศ โดยล่าสุด คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบ 2558 ให้ ศธ.รวมทั้งสิ้น 504,160 ล้านบาท สูงขึ้นกว่าปีงบ 2557 จำนวน 21,372 ล้านบาท แต่แม้ว่า ศธ.จะได้รับงบมากที่สุด และเพิ่มขึ้นทุกปี แต่เม็ดเงินดังกล่าวกลับไม่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเท่าที่ควร

เห็นได้ชัดจากผลการประเมินและการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในประเทศ และระดับนานาชาติที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นว่าการศึกษาไทยตกต่ำลงในระดับที่เรียกว่า "ต่ำจนลึกลับคดี" โดยเฉพาะการนำเสนอรายงานผลการศึกษา ความสามารถในการแข่งขัน

โลก (Global Competitiveness Report 2012-2013) ของ World Economic Forum (WEF) เมื่อปลายปี 2556 ที่ชี้ว่าคุณภาพการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาของไทย อยู่รั้งท้ายหลายประเทศในภูมิภาคอาเซียน โดยผลปรากฏว่าไทยอยู่ในอันดับที่ 8 มีคะแนนต่ำสุด เป็นรองจากเวียดนาม ที่ได้อันดับ 7 และฟิลิปปินส์ อันดับ 6 สร้างความสะเทือนให้กับวงการศึกษาดูหมศึกษาไทยอย่างหนัก อีกทั้ง ผลที่ออกมากระทบความน่าเชื่อถือต่อคุณภาพการศึกษาไทยโดยรวม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประเทศด้านอื่นๆ ในอนาคต

แม้มีข้อวิพากษ์วิจารณ์ที่หลากหลายในเรื่องการเก็บข้อมูลของ WEF ว่าอาจไม่สะท้อนคุณภาพในการจัดการศึกษาที่แท้จริงของประเทศ แต่เมื่อดูผลประเมินอื่นๆ ในระดับประเทศ อย่างการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (โอเน็ต) ปีการศึกษา 2556 ในระดับชั้น ป.6, ม.3 และ ม.6 ประจำปีการศึกษา 2556 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยทั้ง 8 กลุ่มสาระวิชา ยังคงทำให้อายหลายฝ่าย "หนักใจ" เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยเกือบทุกรายวิชาไม่ถึงครึ่ง ขณะที่โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) ปี 2012 ที่เก็บข้อมูลจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอายุ 15 ปี ระดับการศึกษาภาคบังคับประมาณ 510,000 คน จาก 65 ประเทศ และเขตเศรษฐกิจใน 3 ด้าน คือ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านการอ่าน และด้าน

วิทยาศาสตร์ ไทยอยู่อันดับที่ 50 ต่างกับเวียดนาม ที่แม้เพิ่งเข้าร่วมการแข่งขันครั้งแรก กลับทำคะแนนได้ดีทั้ง 3 ด้าน และอยู่ในอันดับที่เกือบเต็ม

ส่วนด้านอุดมศึกษา ยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการซื้อขายปริญญาเถื่อน รวมถึงปัญหาธรรมาภิบาล ทั้งของผู้บริหาร และคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย ยังไม่นับรวมผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก ที่ดูเหมือนมหาวิทยาลัยของไทยจะร่วงท้ายลงเรื่อยๆ

เหล่านี้ถือเป็นตัวจุดรั้งการศึกษาไทยให้ถอยหลังอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจัยหลักๆ ที่ทำให้เกิดปัญหา หนีไม่พ้น “การเมือง” ที่ไม่มีเสถียรภาพ รวมถึงความไม่ต่อเนื่องทางด้านนโยบาย ระบบราชการที่ซับซ้อนไร้ประสิทธิภาพ การทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคม ทางแก้ปัญหาดังกล่าวต้องเร่งปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยเฉพาะจะอย่างไรกับ “การเมือง” และ “นักการเมือง” ที่มักจะเข้ามาวุ่นวายกับทุกภาคส่วน

ดังนั้น การแยกการเมืองออกจากการศึกษา อาจเป็นแนวทางหนึ่งที่ต้องเร่งดำเนินการให้เด็ดขาด โดยที่ผ่านมานักวิชาการกลุ่มที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้แสดงทรรศนะในฐานะผู้เข้าไปมีส่วนร่วมกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ อย่าง **นพ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ** อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) บอกถึงแนวทางที่น่าสนใจว่า อยากให้ยกระดับกฎหมายด้านการศึกษาและด้านสาธารณสุข โดยตั้งใจจะเสนอให้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือออกเป็นพระราชบัญญัติ ให้อำนาจเรื่องการศึกษาและการสาธารณสุขเป็นนโยบายของประเทศ ไม่ว่าจะพรรคการเมืองใดจะเข้ามาบริหารประเทศ ก็ต้องเดินตามนโยบายดังกล่าว ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

ขณะที่ **นายสมคิด เลิศไพฑูรย์** อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เตรียมพูดคุยกับอธิการบดีที่เป็น สนช. เพื่อหารือเรื่องปัญหาการศึกษาทั้งระบบ รวมถึง ผลักดันกฎหมายที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะอุดมศึกษาที่จะต้องเร่งแก้ไข เพราะเชื่อมั่นว่าหากอุดมศึกษาที่เป็นแกนหลักเกิดขึ้น การศึกษาทุกระดับก็จะดีตามไปด้วย

คงต้องติดตามว่าการตรากฎหมายปฏิรูปประเทศไทยในครั้งนี้ จะแก้ปัญหาของประเทศในภาพรวมได้มากน้อยแค่ไหน รวมถึง ในภาคการศึกษา ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ

นอกจากไทยจำเป็นต้องเร่งเดินหน้านำปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่แล้ว ในส่วนงาน “วัฒนธรรม” ก็เป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ผู้เกี่ยวข้องจะใช้เป็นตัวประสาน หรือเชื่อมโยงให้เกิดความปรองดอง และสร้างสมานฉันท์ในหมู่คนไทยด้วยกัน ซึ่ง **นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน** ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ได้ประกาศใช้มิติวัฒนธรรม คืนความสุขสร้างความปรองดอง และความสมานฉันท์ โดยคิดโครงการปลูกค่านิยมของไทย 12 ข้อ ตามนโยบาย คสช.พร้อมกันนี้ ปลัด วธ.ยังเดินหน้านำปฏิรูปการทำงานภายใน วธ.เอง โดยสั่งให้ทุกกรมหรือโครงการในปี 2557 หลังพบว่าการทำงานยังไม่เกิดการบูรณาการ ต่างกรมต่างทำ รวมถึง ปรับลดกิจกรรมและชะลองานที่ไม่สำคัญ เพราะ วธ.ถูกมองว่าเป็นกระทรวงที่เน้นจัดอีเวนต์ แต่ไม่มีโครงการระยะยาวสำหรับประชาชนรากหญ้า

อีกปัญหาใหญ่ที่ วธ.ต้องเร่งแก้ไข คือการทำงานไม่ต่อเนื่อง ทำให้หลายโครงการต้องชะลอเมื่อมีโครงการใหม่และกิจกรรมใหม่มาแทน เช่น การพัฒนาแหล่งโบราณสถานที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ซึ่งใช้งบกว่า 100 ล้านบาท แต่หลังจาก คสช.เข้ามาบริหารประเทศ เรื่องนี้ก็ค่อยๆ เจียบหายไป และหากไม่ทำให้ต่อเนื่อง สุดท้ายยบที่ลงทุนไปก็อาจสูญเปล่า ไม่เกิดประโยชน์เต็มที่เหมือนโครงการอื่นๆ ก่อนหน้านี้

นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ อดีตคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (กทช.) มองว่างานวัฒนธรรมเป็นงานที่ใหญ่เกินกว่าจะปล่อยให้ วธ.ทำเพียงลำพัง ทุกภาคส่วนต้องหันมาเอาใจใส่งานวัฒนธรรม โดยเฉพาะส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้มแข็ง เป็นเครือข่ายให้กับ วธ.ที่ผ่านมา งานวัฒนธรรมภาคประชาชนขาดพื้นที่ที่จะพัฒนาและสร้างสรรค์ ส่วน วธ.ต้องเพิ่มบทบาทให้เข้มข้นในการสนับสนุนงานวัฒนธรรมภาคท้องถิ่นให้มากกว่านี้ เพราะแม้จะมีสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัดก็จริง แต่การสนับสนุนถือว่าน้อยมาก ยังใช้วิธีสั่งการจนเป็นวัฒนธรรมเจ้านาย ในความเป็นจริงต้องสนับสนุนให้สภาวัฒนธรรมเข้มแข็งด้วยตนเอง และภาครัฐควรเลิกยึดติดกับเรื่องงบประมาณเรื่องไม่จำเป็นต้องใช้งบมหาศาล แต่อาศัยการวางแผนอย่างถูกวิธี ก็ทำงานวัฒนธรรมได้ ซึ่งหากตีโจทย์นี้ได้งานวัฒนธรรมจะเติบโตขึ้น

ข้ามฝั่งไปสำรวจปัญหาของ “พุทธศาสนา” และงานเร่งด่วนอีกมากมาย ที่ยังรอการแก้ปัญหาของ **สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)** เพราะทุกวันนี้มีปัญหามากมายที่ยังแก้ไม่ตก แต่ที่แพร่ระบาดไม่เว้นแต่ละวัน คงหนีไม่พ้นภาพและคลิปวิดีโอที่พระสงฆ์มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม หรือพระปลอมที่อาศัยผ้าเหลืองทำมาหากิน ซึ่งถูกตีแผ่ผ่านโซเชียลมีเดียเกือบทุกวัน ล่าสุด พศ.ได้เปิดตัวศูนย์ฮอตไลน์แจ้งภัยทางพระพุทธศาสนา รับเรื่องราวร้องทุกข์ที่เป็นภัยต่อศาสนา แต่ก็เป็นแค่แนวทางการแก้ปัญหาส่วนหนึ่งเท่านั้น

เรื่องนี้จึงยังเป็นโจทย์หินและเป็นงานหนักของ พศ. และ **มหาเถรสมาคม (มส.)** รวมถึง เจ้าคณะปกครอง ต้องลุกขึ้นมากำหนดแนวทางแก้อย่างจริงจัง โดยเร่งตรวจสอบข้อเท็จจริง ไม่ใช่นิ่งเฉยหรือปล่อยปละละเลย ไม่ลงโทษพระสงฆ์ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม หวังให้เรื่องเจียบหายไปกับสายลม เหมือนกับหลายๆ กรณีที่ผ่านมา

อีกปัญหาที่พบเห็นได้บ่อยขึ้นเรื่อยๆ คือพระสงฆ์บางรูปเน้นพุทธพาณิชย์มากเกินไป แถมยังบิดเบือนหลักคำสอนจนมีประชาชนหลงเชื่อ แห่เอาเงินไปบริจาคจำนวนมหาศาล ส่วนปัญหา “การศึกษาสงฆ์” ที่ยังรอการแก้ไข คงเป็นการยกระดับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้ผ่านการประเมิน เนื่องจากมีหลายแห่งไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินคุณภาพสถานศึกษา ส่วนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องเร่งเตรียมพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อรับการตรวจสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา (บีเน็ต) ครั้งที่ 2 ในปี 2558 โดยเพิ่มความเข้มข้นในการสอบวัดผลจากสอบ 3 วิชา เป็น 4 วิชา นี่เป็นเพียงปัญหาส่วนหนึ่งของแวดวงคณะสงฆ์เท่านั้น

ซึ่งพระผู้ใหญ่ และ พศ.ต้องเร่งสะสางปมปัญหาต่างๆ

ที่หมักหมมมานาน โดยสังคายนาแนวทางการทำงาน เพื่อให้การแก้ปัญหาในวงการศาสนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ใช่ต่างคนต่างทำเหมือนทุกวันนี้

พระเทพวิสุทธิกวี เลขาธิการศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย สะท้อนมุมมองปัญหาที่นำเป็นห่วงของวงการคณะสงฆ์ ว่า ขณะนี้ข่าวที่ทำให้วงการศาสนาเสื่อมเสีย ได้ปรากฏตามหน้าหนังสือพิมพ์และสื่อต่างๆ ไม่เว้นแต่ละวัน ดังนั้น คิดว่าถึงเวลาที่ต้องหาทางแก้ปัญหาอย่างจริงจัง ไม่ใช่นิ่งเฉยเหมือนทุกวันนี้ และต้องพิสูจน์ให้สังคมรับรู้ ไม่เช่นนั้นประชาชนก็เชื่อว่าเป็นเรื่องจริง หากพบว่าพระสังฆาธิการและเจ้าคณะปกครองในพื้นที่นั้นๆ ยิ่งเฉยไม่แก้ปัญหา ก็น่าควรเปลี่ยน

“อีกปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่ควรแก้ไข เพื่อป้องกันศาสนา คือกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับคณะสงฆ์ เช่น พ.ร.บ.อุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา พ.ร.บ.คณะสงฆ์ พ.ศ.2505 ต้องปรับปรุงให้ทันสมัย เพราะขณะนี้โลกเปลี่ยนแปลงไปมาก บางหมวดล้าหลัง สมควรปรับให้ทันต่อสถานการณ์ เพราะบ่อยครั้งเกิดปัญหาขึ้น แต่ไม่สามารถเอาผิด หรือลงโทษพระที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมได้ เพราะไม่มีกฎหมายรองรับ สุดท้ายทำได้แค่ให้สึก แต่ไม่ถูกลงโทษอย่างอื่น ทั้งๆ ที่ทำความเสื่อมเสียให้ศาสนา

คงถึงเวลาแล้วที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันเดินหน้า “ปฏิรูป” ด้านการศึกษา ด้านศาสนา และด้านวัฒนธรรม...ครั้งใหญ่ เพื่อเพิ่มความสุขให้สังคมไทย ยิ่งๆ ขึ้นไป!!

ทีมข่าวการศึกษา